

OPONENTSKÝ POSUDOK HABILITAČNEJ PRÁCE

Názov práce: *Historické a kultúrne východiská Mestskej hudobnej školy v Prešove. Vývoj miestnej spolkovej činnosti a osobnosti hudby (1850 - 1950)*

Autor práce: Mgr. Renáta Kočišová, PhD.

Oponent: prof. PhDr. Karol Horák, CSc.

Odbor HIK: história

Text posudku:

Predkladaná habilitačná práca dr. Renáta Kočišovej sa zaoberá mnohostranným procesom utvárania hudobno-vzdelávacej inštitúcie *Mestskej hudobnej školy v Prešove*, ktorá nadviazala na tradíciu minimálne dvoch prešovských spolkov, ktoré v meste širili kultúru a vzdelanosť - aktuálnosť zvolenej témy je preto zrejmá.

V novom svetle je poňatá funkcia rodiny Moyzesových a ich organizátorské, koncertné a divadelné aktivity, ktoré boli nasledované mladšími kolegami hudobnej školy v osobách Josefa Brabca a Michala Vileca.

Veľmi špecifickou témou práce sa javia osobnosti: Karol Samuel Benjamín Szereday (Seredaj), Karol Thern a Béla Kéler, študenti evanjelického dištriktuálneho gymnázia, ktorí v Prešove pôsobili krátko, ale práve v prajnom zborovom a orchestrálnom školskom hnutí započali s tvorbou svojich autorských skladieb. Obaja poslední svoje umelecké zámery rozvinuli v známych európskych hudobných centrách ako hudobní umelci, dirigenti, skladatelia a inštrumentalisti, Karol Thern i ako pedagóg.

Vedenie dištriktuálneho evanjelického kolégia v Prešove, pozostávajúce z viacerých vzdelávacích inštitúcií, vynakladalo nemalé úsilie, aby štúdium neumeleckých predmetov, napr. práva bolo obohatené o bohatú krúžkovú činnosť, v ktorej študenti získavali nové poznatky nielen pre svoj profesionálny, ale aj kultúrny a spoločenský život – to je poslanie, ktoré nám v súčasnosti uniká.

Estetické a spoločenské východiská mestskej hudobnej školy v Prešove, založenej v roku 1921 - táto transformácia hudobno-pedagogickej ustanovizne v rámci Československej republiky nebola doteraz dostatočne reflektovaná, resp. bola vyložená národnostne, ba až ideologicky, preto považujem sledovaný cieľ za adekvátne splnený, pozitívne hodnotím aj dokumentovanie takmer storočného obdobia vývoja hudobného života Prešova (1850-1950), zložitost' štátnych,

národných a národnostných problematik, ako aj pozadie republikovej a mestskej podpory zo strany štátnych úradov.

Je sympatické, že po ére regionálnych historikov, najmä prác doc. Dr. Františka Matúša, CSc. a regionálnej muzikologičky a pedagogičky Ing. Márie Potemrovej, o prešovských hudobných reáliách získavame nové pohľady a kontexty o prešovskom hudobnom školstve od mladších hudobných historikov.

Výsledky habilitačnej práce sú dostatočne prezentované v jednotlivých kapitolách, a subkapitolách, súhrnne aj v závere. Vďaka pramennému výskumu, ktorý dokumentujú fotografie prameňov, uverejnených v práci priebežne, ale aj zámeru a jej hlavného a čiastkových cieľov odporúčam prijať prácu na obhajobu a po jej úspešnej obhajobe a habilitačnej prednáške udeliť autorke vedecko-pedagogický titul „docent“.

V Prešove, dňa 12.01.2022

prof. PhDr. Karol Horák, CSc.